

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Basisonderwijs

Colofon

Uitgever: JSO Expertisecentrum voor jeugd, samenleving en ontwikkeling
Tekst: Wendy Tazelaar, Jet van Haitsma, Marjanne van Esveld
Eindredactie: Marjanne van Esveld
Datum uitgave: November 2013 met aanvullingen per 1 november 2019
Bezoekadres: JSO Expertisecentrum voor jeugd, samenleving en ontwikkeling
Nieuwe Gouwe Westzijde 1, 2802 AN Gouda
Postbus 540, 2800 AM Gouda
T 0182 547888
F 0182 547889
E info@jso.nl
www.jso.nl

Deze meldcode voor het basisonderwijs is gebaseerd op de basismeldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, januari 2012 en ontwikkeld in samenwerking met Veilig Thuis, Bureau Jeugdzorg Zuid-Holland en GGD Hollands Midden.

Copyright © 2013 JSO Expertisecentrum voor jeugd, samenleving en ontwikkeling
Deze informatie mag met bronvermelding worden gebruikt.

Inhoudsopgave

Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.....	3
Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	4
Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.....	5
Stap 1: In kaart brengen van signalen	5
Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselschade	6
Stap 3: Gesprek met de ouder.....	7
Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.....	8
Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden.....	8
Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen.....	8
Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder.....	9
Verantwoordelijkheden van <u>[naam basisschool]</u> in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat.....	10
Adressen, websites en belangrijke informatie.....	13

Let op!!

In deze meldcode dien je de naam van je school in te vullen op de plekken waar staat [naam basisschool]

Bij deze meldcode hoort

- ***een tweede deel: Handleiding behorend bij Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling: Basisonderwijs***
- ***een aanvulling verbeterde meldcode per 1 januari 2019***
- ***Checklist implementatie meldcode***
- ***Onderwijs afwegingskader bij meldcode***

Deze documenten zijn te vinden op het OPSPOOR perron in de Map meldcode kindermishandeling onder de tegel directeurs.

Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Het bevoegd gezag van

[naam basisschool]

Overwegende:

- dat [naam basisschool] verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van dienstverlening aan zijn leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij [naam basisschool] op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en ouders/verzorgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat [naam basisschool] een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers die binnen [naam basisschool] werkzaam zijn, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat [naam basisschool] in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis). Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder *medewerker* in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor [naam basisschool] werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de basisschool zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder *leerling* in deze code wordt verstaan: de leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende:

- de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- de Wet op de jeugdzorg;
- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op het primair onderwijs;
- het privacyreglement van [naam basisschool]

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

Stappenplan bij signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld				
<p>Samenwerkingsverband Waterland</p> <p>School:.....</p> <p>Contactpersonen binnen de school: IB:....., directie:....., anders.....</p> <p>Externe zorgpartners: SMW.....,SBZW:, Schoolarts:....., ZPF: Marga Sijtsma en Peter Luiken (aandachtsfunctionarissen)</p>				<p>Wie is/zijn betrokken?</p>
<p>Stap 1</p> <p>In kaart brengen van signalen</p>	<p>Observeren, signaleren en begeleiden door de leerkracht.</p> <p>Inzetten van een signaleringslijst.</p> <p>Registreer alle gegevens en de stap van de Meldcode in het dossier van het kind</p> <p>Signalen benoemen naar ouders</p>			<p>Leerkracht</p>
<p>Stap 2</p> <p>Collegiale consultatie</p>	<p>Leerkracht deelt eventuele vermoedens van zorg met collega's en IB-er (eventueel in leerlingbespreking/groepsbespreking)</p> <p>Consulteer de aandachtsfunctionaris/ VEILIG THUIS/ SHG in voorbereiding op het gesprek met ouders</p> <p>De leerkracht blijft in contact met ouders en benoemt signalen/zorg</p> <p>Registreer alle gegevens en de stap van de Meldcode in het dossier van het kind</p>			<p>Leerkracht, IB, SMW-aandachtsfunctionaris, VEILIG THUIS</p> <p>!!indien accuut onveilig: politie 112/0900-8844</p>
<p>Stap 3</p> <p>Gesprek met de ouder</p>	<p>Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek over de zorg.</p> <p>In stap 2 is bepaald wie dit gesprek voeren.</p> <p>Eventueel een gesprek met het kind</p> <p>Registreer de gegevens en de stap van de Meldcode in het kinddossier.</p> <p>In overleg met ouders kan besloten worden het kind in te brengen in het Ondersteuningsteam (OT) om de onderwijs en zorgbehoeften van het kind in kaart te brengen. Ouders zijn aanwezig bij het OT.</p>			<p>Leerkracht, IB, eventueel directie of SMW-aandachtsfunc., OT (o.a. psycholoog/ orthopedagoog SBZW)</p>
<p>Stap 4</p> <p>Wegen ernst, aard en risico</p>	<p>Weeg (multidisciplinair) risico, aard en ernst van de kindermishandeling of huiselijk geweld</p> <p>Consulteer aandachtsfunctionaris-SMW of ZPF of VEILIG THUIS</p> <p>Gesprek met ouders</p> <p>Inzetten risicotaxatieinstrument (LIRIK, Protocol kindermishandeling)</p> <p>Registreer de gegevens en de stap van de Meldcode in het dossier van het kind</p>			<p>ZPF, IB, SMW VEILIG THUIS</p>
<p>Stap 5 Beslis: zelf hulp organiseren of melden BJZ/VEILIG THUIS en/of SHG</p>	<p>Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen</p>	<p>Stap 5b: Melden VEILIG THUIS/SHG en bespreken met de ouder</p>	<p>Stap 5c: Melden zonder contact met ouders alleen bij direct gevaar/dreiging en in overleg met VEILIG THUIS!!</p>	<p>directie, IB, SMW, ZPF VEILIG THUIS/BJZ: 075-6518311</p>

1. Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Bij vroeg signalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die u als leerkracht of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder en leerling waarneemt. In de signalenlijst uit de handleiding vindt u een overzicht van de signalen.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van het vroeg-signalering-instrument van uw school of van de signaleringslijst Huiselijk geweld en kindermishandeling uit de bijbehorende handleiding.

In deze fase observeert u de leerling in de klas en eventueel daarbuiten (bijvoorbeeld tijdens een huisbezoek) waardoor u de signalen in kaart kunt brengen.

Het is gebruikelijk om in gesprek te gaan met de ouder tijdens haal- en brengmomenten. Tijdens het uitwisselen over de activiteiten van de dag, de leerling en de feitelijkheden die u opvallen, krijgt u een beeld waardoor u ook met informatie van de ouder de situatie in kaart kunt brengen.

Daarnaast observeert u de ouder en het kind tijdens overige contactmomenten. U verzamelt alle signalen waardoor u duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen legt u schriftelijk vast. Gespreksverslagen kunt u door betrokkenen laten ondertekenen. Hierdoor kunt u later bij de inspectie 'van het onderwijs verantwoording afleggen indien dit wordt gevraagd. U kunt dit vastleggen in het leerlingendossier, zie de handleiding hoofdstuk 6.5.

Indien de signalen duiden op kindermishandeling gepleegd door een medewerker van de school dan dient dit onmiddellijk gemeld te worden bij het schoolbestuur

Signalen van geweld door een beroepskracht in een zorg – of onderwijsrelatie

Gaan de signalen over mogelijk geweld gepleegd door een beroepskracht ten opzichte van een

cliënt of een leerling, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de interne richtlijnen. zie ook hoofdstuk 1.5 van de handleiding. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Ter informatie: Kind-check en oudersignalen

De opdracht tot en kind-check geldt voor organisaties, die volwassen cliënten hebben die die in een lichamelijke of geestelijke conditie of in andere omstandigheden verkeren die een risico vormen voor de veiligheid of de ontwikkeling van de kinderen die van deze cliënten afhankelijk zijn. Bijvoorbeeld bij de huisartsenpost, of de Spoedeisende Hulp in het ziekenhuis, in de verslavingszorg, de volwassen ggz, de thuiszorg, het algemeen maatschappelijk werk of de reclassering.

Kind-check

Vraag uw cliënt of er minderjarige kinderen aan zijn zorg zijn toevertrouwd, in alle gevallen waarin zijn medische conditie of andere omstandigheden een risico vormen op een bedreiging in de ontwikkeling of de veiligheid van deze kinderen. Indien er kinderen zijn die van de cliënt afhankelijk zijn, leg dan in uw dossier vast: het aantal en de leeftijd van de kinderen; of de cliënt de zorg voor de kinderen deelt met een (ex-) partner of met een andere volwassene.

Oudersignalen

Hebt u zelf geen contact met de kinderen van uw cliënt, legt dan uw eventuele 'oudersignalen' vast als de lichamelijke of geestelijke conditie of andere omstandigheden, een bedreiging kunnen vormen voor de veiligheid of de ontwikkeling van de kinderen die van de cliënt afhankelijk zijn.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis.of letseldeskundige**Bespreek de signalen met een deskundige collega. Vraag zo nodig ook advies aan Veilig Thuis of een letseldeskundige**

Consultatie is - afhankelijk van de interne afspraken van de organisatie - mogelijk met de volgende collega's: de intern begeleider, de directie, de aandachtsfunctionaris kindermishandeling, een collega uit dezelfde klas en/of de jeugdverpleegkundige of jeugdarts. Indien de organisatie deelneemt aan het zorgadviesteam is het ook mogelijk om de leerling hierin te bespreken. Tevens kan gebruik worden gemaakt van samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin. Welke mogelijkheden qua consultatie en opvoedondersteuning mogelijk is, is afhankelijk van de expertise en functies die het CJG in uw gemeente heeft. Voor het basisonderwijs is/wordt in de meeste gemeenten aansluiting op het CJG via het ZAT georganiseerd.

Om de leerling 'open' (niet anoniem) te bespreken in het zorgadviesteam en met andere externe deskundigen is schriftelijke toestemming van de ouder vereist. Indien u in het contact transparant en integer bent, is de kans groot dat over deze zaken een open gesprek mogelijk is. In de meeste gevallen wordt toestemming door de ouder gegeven. Gespreksvaardigheid om in gesprek te gaan over zorgen en het vragen om toestemming van de ouder is een specifieke deskundigheid en kan door middel van scholing worden aangeleerd. Ook kunt u advies krijgen van Veilig Thuis of het zorgadviesteam over het in gesprek gaan met de ouder.

Indien de ouder weigert, is dit een zorgelijk signaal en moet het worden meegenomen in de weging (stap 4). De leerling kan overigens anoniem worden besproken wanneer de ouder geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgacties.

Indien u ook maar enige twijfel heeft over de oorzaak van de situatie en/of eventuele mogelijke onveiligheid bij de leerling, moet u advies vragen bij Veilig Thuis. Veilig Thuis kan een eerste weging maken of het terecht is dat u zich zorgen maakt over deze situatie en of

er mogelijk sprake kan zijn van kindermishandeling of huiselijk geweld. Zorgvuldig handelen vereist dat u nagaat of u advies moet vragen bij Veilig Thuis.

Voor letselduiding wordt een letseldeskundige geconsulteerd. Hiervoor wordt contact gezocht met Veilig Thuis, waar vertrouwensartsen werken, voor advies.

Voor het bespreken in het zorg adviesteam wordt een intakegesprek met ouder en/of leerkracht door het maatschappelijk werk of een ander lid van het zorg adviesteam gevoerd. Door de ouder continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.

In die gevallen waarin er behoefte bestaat aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak van) van letsel kan een VEILIG THUIS vertrouwensarts of een forensisch geneeskundige om advies worden gevraagd.

Meer informatie over het Zorg adviesteam en Veilig Thuis vindt u in de bijbehorende handleiding.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling of een gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kunt u meteen advies vragen aan Veilig Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kunt u zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet.

In noodsituaties kunt u overigens ook contact zoeken met de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg en/of de politie vragen om hulp te bieden.

Stap 3: Gesprek met de ouder

Bespreek de signalen met de ouder.

Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouder, raadpleeg dan een deskundige collega en/of Veilig Thuis of het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Overweeg registratie in de Verwijsindex

1. Leg de ouder het doel uit van het gesprek.
2. Beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan.
3. Nodig de ouder uit om een reactie hierop te geven.
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van een vermoeden van seksueel misbruik, (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eer gerelateerd geweld neemt u vóórafgaand aan het gesprek met spoed contact op met Veilig Thuis.
5. Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren en uit te wisselen over de ontwikkeling van de leerling, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. Nodig de ouder expliciet uit tot het geven van zijn/haar mening en vraag door over leerling gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageert de ouder daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert de leerling hierop? Hoe is de ontwikkeling van de leerling tot nu toe verlopen? Wat vindt de ouder daarvan? Hoe ervaart de ouder de opvoeding en zijn rol als ouder?

Breng de ouder na overleg met anderen op de hoogte. Informeer en wissel tijdens deze contacten continue uit over de ontwikkeling van de leerling en de zorgen die u hebt.

Indien een handelingsplan wordt ingezet voor de leerling, bespreek dit met de ouder. Bespreek ook tussentijds en na afloop de resultaten van het handelingsplan.

Indien de ouder de zorgen herkent, kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Daarnaast kunnen handelingsadviezen worden uitgewisseld voor in de klas en thuis.

Indien tijdens het gesprek met de ouder blijkt dat de zorgen een andere oorzaak hebben, kunt u dit traject afsluiten. U kunt de leerling en de ouder binnen de interne en externe zorgstructuur van de school verder begeleiden.

Geen gesprek met de ouder of het doen van een melding bij Veilig Thuis zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de ouder, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder door dit gesprek het contact met u zal verbreken en de school zal verlaten.

Bij het vragen van advies aan Veilig Thuis geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

Als de organisatie is aangesloten op de verwijzindex risicjongeren: melding in de verwijzindex risicjongeren:

Overweeg bij het zetten van stap 3 of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige(n), ook een melding te doen in de verwijzindex risicjongeren

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

- **Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouder het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Neem bij twijfel altijd (opnieuw) contact op met Veilig Thuis**
- Schat het risico in op grond van de volgende drie basisvragen
 1. Is er direct fysiek gevaar?
 2. Belemmert de opvoedingssituatie een veilige en gezonde ontwikkeling van het kind?
 3. Zijn er risico's voor de veiligheid van het kind in de nabije toekomst?
- Maak bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling gebruik van een risicotaxatie-instrument als een dergelijk instrument binnen uw organisatie of praktijk beschikbaar is.
Binnen het basisonderwijs wordt geen gebruik gemaakt van een risicotaxatie-instrument.
- Neem bij twijfel altijd contact op met het AMK.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen

Meent u, op basis van uw afweging in stap 4, dat u de leerling en zijn gezin redelijkerwijs *voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:

- ***organiseer* dan de noodzakelijke hulp;**
- ***volg* de effecten van deze hulp; en**

- **doe alsnog een *melding* als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint.**

Als de school gebruik heeft gemaakt van het zorgadviesteam, kan het zorgadviesteam verdere actie coördineren. Het zorgadviesteam bespreekt de hulpvraag van school en ouders, beoordeelt de hulpvraag, stelt een aanpak vast, geeft handelingsadviezen voor de leerkracht en adviseert over verdere hulp.

De verantwoordelijke medewerker binnen de school bespreekt met de ouder de uitkomst van de bespreking in het zorgadviesteam. Bespreek met de ouder de verder te nemen stappen voor geadviseerde hulpverlening voor de leerling en/of de ouder. Geef informatie en maak afspraken over de eventuele indicaties die nodig zijn voor verdere hulp. Verwijs de ouder door en vraag daarna of de ouder is aangekomen bij de hulp.

Indien u voor een van voorgaande stappen ondersteuning nodig heeft, vraag deze aan bij het zorgadviesteam.

Maak in de klas afspraken over begeleidings- en zorgbehoeften van de leerling. Stel een handelings- of begeleidingsplan op en voer dit uit. Deel de uitkomst van deze bespreking met de ouders.

Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder

Kunt u uw leerling *niet voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling beschermen, of *twijfelt* u er aan of u hiertegen voldoende bescherming kunt bieden:

- ***meld uw vermoeden bij Veilig Thuis;***
- ***sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;***
- ***overleg bij uw melding met Veilig Thuis wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om uw leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.***

Bespreek uw melding vooraf met de ouder. U kunt de melding ook bespreken met de leerling wanneer deze 12 jaar of ouder is.

1. Leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
2. Vraag de leerling en/of ouder uitdrukkelijk om een reactie.
3. In geval van bezwaren van de leerling en/of ouder, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren en leg dit in het document vast.
4. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om uw leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.
5. Doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de leerling en/of ouder over de melding kunt u afzien:

- als de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling en/of de ouder daardoor het contact met u zal verbreken.

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het van belang opnieuw contact op te nemen met het AMK en eventueel opnieuw een melding te doen. Het AMK adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien u onvoldoende verbetering of verslechtering ziet.

Per 1 januari 2019 is de meldcode vanaf punt 4 aangescherpt.

Het wordt een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid.

De 5 stappen uit de meldcode (zie hieronder) blijven bestaan, maar stap 4 en 5 worden aangepast.

In stap 5 vervalt het onderscheid tussen hulp verlenen of melden.

De beroepskracht neemt in de nieuwe situatie twee losse besluiten:

1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
2. Is zelf hulp bieden of organiseren ook (in voldoende mate) mogelijk?

De 5 stappen uit de (verbeterde) meldcode zijn hieronder in het schema terug te vinden.

Als hulpmiddel om te komen tot het besluit om te melden is het **per 1 januari 2019** verplicht om als beroepskracht een afwegingskader te gebruiken in stap 4 en 5 van de meldcode. Dit afwegingskader helpt je bij het wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en bij het beslissen.

Het afwegingskader voor de beroepsgroep onderwijs, die jou dus helpt om een goede afweging te maken bij stap 4 en 5 vind je **in de bijlage**

Let op !!

Alle scholen zijn verplicht om de verbeterde meldcode te implementeren en te gebruiken

Daarom dienen jullie als directeur de meldcode, en de wijziging regelmatig binnen het team te bespreken en erop toe te zien dat iedereen weet wat hij/zij moet doen als er signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld zijn. Daarnaast dienen jullie de vergroting van de deskundigheid van medewerkers te stimuleren.

Scholing heeft voor veel leerkrachten in het schooljaar 2016-2017 plaatsgevonden via AUGEO. Dat is inmiddels bijna 2 jaar geleden.

In onze online Academie te bereiken via OPSPOOR PERRON wordt daarom een cursus over dit onderwerp aangeboden. (zoekterm: kindermishandeling) Een verplichting voor alle leerkrachten, met name die nog geen cursus over dit onderwerp hebben gevolgd.

Verantwoordelijkheden van [naam basisschool] in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt [naam basisschool] er zorg voor dat:

directie, bestuur en/of leidinggevenden:

- de meldcode opnemen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie;
- een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling (mogelijk de intern begeleider) aanstellen;
- deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan;
- regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluiten op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de meldcode aansluiten op de zorgstructuur van de organisatie;
- ervoor zorgen dat er voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- de werking van de meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- afspraken maken over de wijze waarop [naam basisschool] zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen;
- afspraken maken over de wijze waarop [naam basisschool] de verantwoordelijkheid opschaaft indien de signalering en verwijzing voor een leerling stagneert;
- eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode.

Intern begeleider en/of direct leidinggevende:

- als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling is aangesteld;
- als vraagbaak functioneert binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- kennis heeft van de stappen volgens de meldcode;
- taken vaststelt van een ieder (Wie doet wat wanneer) en deze in de meldcode vastlegt;
- de sociale kaart in de meldcode invult;
- deelneemt aan het zorgadviesteam;
- de aansluiting van de meldcode op de werkprocessen uitvoert;
- de aansluiting van de meldcode op de zorgstructuur uitvoert;
- samenwerkingsafspraken vastlegt met ketenpartners in de meldcode (sociale kaart);
- de uitvoering van de meldcode coördineert bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen;
- zo nodig contact opneemt met het AMK (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) voor advies of melding;
- de genomen stappen evalueert met betrokkenen;
- toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- toeziet op dossiervorming en verslaglegging.

Leerkracht, vakleerkracht en/of remedial teacher:

- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- overlegt met de intern begeleider bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het overleg met de intern begeleider of andere betrokkenen, zoals observeren of een gesprek met de ouder;
- de resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met de intern begeleider of andere betrokkenen.

Directie, leidinggevende en de medewerkers zijn niet verantwoordelijk voor:

- het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding).

Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) heeft 'Competenties in relatie tot kindermishandeling' opgesteld.

Dit document geeft aan welke competenties nodig zijn om adequaat binnen school te kunnen signaleren en handelen. De competenties worden per functie beschreven. U kunt dit bestand downloaden via het NJI of JSO.

- Neem bij twijfel altijd contact op met Veilig Thuis.

Adressen en websites algemeen

Veilig Thuis Waterland-Zaanstreek

075- 6518311

www.amk-nederland.nl

Bureau Jeugdzorg (BJZ)

www.bureaujeugdzorg.info

Centrum voor Jeugd en Gezin

www.cjg.nl / www.samenwerkenvoordejeugd.nl

GGD Nederland

www.ggd.nl

GGZ (volwassen en jeugd)

www.ggz nederland.nl

JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en ontwikkeling

0182 - 547888

www.jso.nl

Nederlands Jeugd Instituut

www.NJI.nl

Onderwijsinspectie

www.onderwijsinspectie.nl

Politie (ook sociale jeugd- en zedenzaken)

0900 - 8844 (geen spoed) / 112 (spoed)

www.politie.nl

Raad voor de Kinderbescherming

www.rvdk.nl

Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG)

0900 - 126 26 26

www.shginfo.nl

Zorgadviesteam, landelijk steunpunt (ZAT)

www.zat.nl

Belangrijke informatie

Informatie over de meldcode (via rijksoverheid)

www.meldcode.nl

Informatie over de Verwijsindex Risicjongeren

www.verwijsindex.nl

Informatie over de aanpak kindermishandeling

www.aanpakkindermishandeling.nl

Informatie over huiselijk geweld

www.huiselijkgeweld.nl

Informatie over Seksueel Geweld

www.seksueelmisdrijf.nl

Informatie over meisjesbesnijdenis

www.meisjesbesnijdenis.nl

Informatie over het Vlaggensysteem (seksueel grensoverschrijdend gedrag van kinderen)

www.movisie.nl

Informatie over het Eergelateerd Geweld

www.rijksoverheid.nl